

TETANUS NEZMIZOL. Ochranu z detstva treba obnovovať	2
Tlač, Bedeker zdravia, 1. 9. 2026	
Zázraky vedy za príbehom Vilka	3
Televízia - STVR, Správy 19:00, 1. 9. 2026, 19:38	
Erik Sikora - Krídla motívov	4
Online, kamdomesta.sk, 2. 9. 2026, 0:08	

TETANUS NEZMIZOL. Ochranu z detstva treba obnovovať

1. 9. 2026, Zdroj: **Bedeker zdravia**, Strana: 55, Vydavateľ: **RE-PUBLIC s.r.o.**, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **UPJŠ, Lekárska fakulta UPJŠ**

Dosah: 20 000 GRP: 0,44 OTS: 0,00 AVE: 2990 EUR

TETANUS NEZMIZOL. Ochranu z detstva treba obnovovať

Rubrika: INFEKČNÉ OCHORENIA

Pamätáte si, kedy ste sa naposledy dali preočkovať proti tetanu? Ak váhate, nie ste sami. Mnohí dospelí netušia, že očkovanie proti tomuto závažnému

ochoreniu treba pravidelne obnovovať.

Tetanus patrí medzi ochorenia, ktoré sa vďaka vakcinácii vyskytujú zriedkavo, no stále môžu mať fatálne následky.

Toto infekčné, ale neprenosné ochorenie (nákaza sa nešíri z človeka na človeka) spôsobuje baktéria *Clostridium tetani*. Je bežnou súčasťou nášho prostredia, nachádza sa v pôde, prachu i zvieracích výkaloch a nedá sa z neho odstrániť. Jedinou spoľahlivou ochranou je očkovanie.

V roku 2023 zaznamenali krajiny EÚ/EHP 73 prípadov tetanu, z ktorých 13 sa skončilo úmrtím, pričom najčastejšie ochoreli ľudia nad 65 rokov. Odborníci preto upozorňujú, že ochranu treba pravidelne obnovovať preočkovaním každých 15 rokov - konkrétne vo veku 30,45,60 a 75 rokov.

TETANUS NEZMIZOL. LEN SME NAŇ PRESTALI MYSLEŤ

Mnohí ľudia sa mylne domnievajú, že tetanus je minulosťou. „Baktéria, ktorá ho spôsobuje, je prakticky všade okolo nás a človek sa jej nedokáže úplne vyhnúť. Ochorenie

môže mať veľmi dramatický priebeh a napriek modernej medicíne sa časť prípadov končí smrťou," upozorňuje doc. MUDr. Ingrid Urbančíková, PhD., MPH, infektologička a epidemiologička z Ústavu epidemiológie **Lekárskej fakulty UPJŠ** v Košiciach.

Na nákazu pritom stačí aj malé poranenie - odrenina, pichnutie trňom, klincom či trzná rana. Ak sa do nej dostanú spóry baktérie, začnú produkovať jeden z najsilnejších biologických toxínov, ktorý napáda nervový systém a spôsobuje závažné komplikácie. Väčšina prípadov sa vyskytuje medzi staršími dospelými, ktorým ochrana po poslednej dávke už vyprchala.

AJ MALÉ PORANENIE MÔŽE

MAŤ VÁŽNE NÁSLEDKY

Tetanus sa prejavuje bolestivými svalovými kŕčmi, stuhnutím svalov, problémami s prehítaním či dýchaním, pričom pacient zostáva po celý čas pri plnom vedomí.

„Na tetanus neexistuje liek, ktorý by dokázal zneškodniť toxín po jeho naviazaní na nervové bunky. Pacienti často potrebujú intenzívnu starostlivosť, umelú pľúcnu ventiláciu, podanie špecifických imunoglobulínov, antibiotík aj liekov proti kŕčom. Liečba býva zdĺhavá a návrat do bežného života môže trvať celé mesiace," vysvetľuje docentka Urbančíková. Odborníci zároveň pripomínajú, že ani prekonanie tetanu nevytvára dostatočnú imunitu a človek sa musí následne zaočkovať.

JEDINÉ POVINNÉ OČKOVANIE V DOSPELOSTI

Ochrana získaná v detstve nevydrží celý život. Na Slovensku preto patrí očkovanie proti tetanu medzi povinné očkovania aj v dospelosti. Na túto povinnosť počas preventívnych prehliadok upozorňujú všeobecní lekári. „Mnohí dospelí ani netušia, že sa majú pravidelne preočkovať. Očkovanie proti tetanu nevnímate len ako reakciu po úraze, je to súčasť prevencie počas celého života. Ak človek vynechá preočkovanie, jeho ochrana postupne slabne," vysvetľuje všeobecná lekárka MUDr. Katarína Kováčova, MPH.

SKONTROLUJTE SI

OČKOVANIE

Počas sezóny prác v záhrade, na chate, pri športovaní či turistike trávim v prírode viac času. Práve vtedy vzniká najviac drobných poranení, cez ktoré sa môže baktéria dostať do organizmu. „Ak máte viac ako 30 rokov a nepamätáte si, kedy ste boli naposledy očkovaní proti tetanu, opýtajte sa svojho všeobecného lekára. Samotné očkovanie je jednoduché, ľudia ho dobre tolerujú a nevyžaduje si žiadnu špeciálnu prípravu," odporúča doktorka Kováčova.

ČO MÔŽETE UROBIŤ PRE SVOJE ZDRAVIE?

Očkovanie zostáva najúčinnnejším spôsobom, ako predchádzať tomuto závažnému ochoreniu. Povinné preočkovanie po 30. roku života síce sledujú lekári počas preventívnych prehliadok, no každý z nás by sa mal o svoj očkovací status aktívne zaujímať. Overenie termínu u lekára je jednoduchý krok, ktorý vám raz môže zachrániť zdravie.

Čo by ste si mali zapamätať:

Tetanus nezmizol - baktéria sa stále bežne vyskytuje v našom prostredí (v pôde a prachu).

Nakaziť sa možno aj cez malé

poranenie (odrenina, pichnutie trňom).

Ochrana z detstva nie je celoživotná, v dospelosti je nutné preočkovanie každých 15 rokov.

Termín sleduje všeobecný lekár

v rámci preventívnych prehliadok.

Vakcína sa podáva aj po úraze, ak

to na základe stavu rany a histórie očkovania odporučí lekár.

doc. MUDr. Ingrid Urbančíková, PhD., MPH

Autor: (RED)

Zázraky vedy za príbehom Vilka

📅 1. 9. 2026, 19:38, Relácia: **Správy 19:00**, Stanica: **STVR**, Vydavateľ: **Slovenská televízia a rozhlas**, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **UPJŠ**

Dosah: **136 363 GRP**; **3,03 OTS**; **0,03 AVE**; **20327 EUR**

Zázraky vedy za príbehom Vilka

Lubomír Bajaník, moderátor: Príbeh malého Vilka, ktorý trpí Duchennovou svalovou dystrofiou, dostáva po mesiacoch nádejnejší smer. Jeho otec oslovil francúzskych vedcov.

Janette Štefánková, moderátorka: Tí otestovali liečivo priamo na jeho bunkách a prvé výsledky potvrdili, že funguje podľa očakávaní. K samotnej liečbe ešte vedie niekoľko náročných krokov a chýbajú približne 2 milióny eur.

Barbora Žiačiková, redaktorka: Malý Vilko bude mať o pár dní 3 roky. Pre jeho rodičov je každý deň bojom o čas. Pre vedcov zase bojom o to, aby sa laboratórne výsledky čo najskôr pretavili do skutočnej liečby.

Richard Olexa, otec Vilka: Vďaka pomoci ľudí, ktorú nám doposiaľ poskytli, teda najmä Vilkovi, sa podarilo zrealizovať prvú fázu, ktorou boli testovanie liečiva na jeho bunkách a zároveň vyhodnotenie tohto testovania. Dnes som veľmi rád, že môžeme povedať, že tento liek na Vilkových bunkách funguje.

Barbora Žiačiková, redaktorka: Práve Vilkova konkrétna genetická chyba bola kľúčom k vývoju terapie.

Nicolas Wein, profesor Nantes Université, autor terapeut. prístupu: DMD si môžeme predstaviť ako dlhý recept na výrobu dystrofínu, bielkoviny potrebnej na správne fungovanie svalov. Skladá sa zo 79 častí. U Vilka sa chyba nachádza v jeho 6. časti. Naš terapeutický prístup má pomôcť poškodenú časť preskočiť a vytvoriť skrátenú, ale funkčnú formu dystrofínu.

Barbora Žiačiková, redaktorka: Teraz nasledujú ďalšie testy, ktoré majú overiť jej bezpečnosť a správne nastavenie dávky. Ak dopadnú dobre a štúdia bude schválená, prvé podanie liečiva človeku, teda Vilkovi, by sa mohlo uskutočniť v Univerzitnej nemocnici Louisa Pasteura v Košiciach.

Matej Škorvánek, Lekárska fak. **UPJŠ** a Univerz. nemoc. L. Pasteura Košice: Čím skôr sa podá, tým ten efekt bude väčší. Do štvrtého roku by to malo byť ešte relatívne znesiteľné v tom zmysle, že väčšina motorických funkcií by mala byť zachovaná potom u Vilka. Čím neskôr sa to podá, tým väčšia je pravdepodobnosť, že dôjde už k nezvratnému poškodeniu tých svalov.

Barbora Žiačiková, redaktorka: Zostávajúca približne dvojmiliónová časť do cieľovej sumy má pokryť výrobu finálnej dávky, jej klinické podanie a následnú zdravotnú starostlivosť. Rodina ju potrebuje zhromaždiť už v najbližších mesiacoch. Barbora Žiačiková, Slovenská televízia.

Erik Sikora - Krídla motívov

📅 2. 9. 2026, 0:08, Zdroj: kamdomesta.sk , Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, UPJŠ, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, Botanická záhrada UPJŠ

Dosah: 1 213 GRP: 0,03 OTS: 0,00 AVE: 173 EUR

Erik Sikora - Krídla motívov

Vernisáž: 16. 7. 2026, 17.00

Kurátorka: Zuzana Janečková

Trvanie výstavy: 17. 7. 2026 – 15. 9. 2026

Botanická záhrada UPJŠ, Mánesova 23, Košice

Výstava s názvom Krídla motívov predstaví divákovi najnovšiu tvorbu multimediálneho umelca Erika Sikoru, ktorý žije a pôsobí v Košiciach. Pôjde o rozsiahlu sériu akvarelov rôznych rozmerov, vytvorených špeciálne pre túto výstavu v Botanickej záhrade v spolupráci s Východoslovenskou galériou. Najviac akvarelov bude „vyrastať a popínať sa“ v skleníku s motýľmi, na čo odkazuje aj samotný názov výstavy. Keďže pôjde – tak ako minulý rok – o výstavu dvojdomú, časť akvarelov sa bude ukrývať aj v Pohyblivej krajine na nádvorí hlavnej budovy Východoslovenskej galérie. Diela budú v oboch priestoroch vystavené extrémnejším podmienkam súvisiacim so zmenami počasia, teplôt a vlhkosti. Väčšina akvarelov bude adjustovaná medzi sklá, môžeme ich teda vnímať aj ako ďalšie skleníky, no niekoľko z nich bude aj v priamej interakcii s prostredím. Erik Sikora je známy predovšetkým videami, hudbou a performanciami, teraz sa však vrhol na maľovanie a strašne ho to baví. Táto výstava bude ozajstnou pastvou pre oči, a keďže Erik nie je len Džumelec, bude to aj veľké dobrodružstvo – cesta do stredu akvarelu.

Východoslovenská galéria v spolupráci s Botanickou záhradou **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**.